

WWF Ελλάς
Λεμπέση 21
117 43 Αθήνα

Τηλ: 210 3314893
Φαξ: 210 3247578
n.mantzaris@wwf.gr
www.wwf.gr

27 Αυγούστου 2014

Σχόλια WWF Ελλάς για το σχέδιο Υπουργικής Απόφασης σχετικά με το net metering

Ο ρυθμός εγκατάστασης των οικιακών φωτοβολταϊκών συστημάτων γνώρισε εντυπωσιακή κάμψη από το δεύτερο εξάμηνο του 2012, μειώθηκε περαιτέρω μέσα στο 2013, και εκμηδενίστηκε κατά το πρώτο εξάμηνο του 2014 εξαιτίας των απότομων, απανωτών περικοπών των εγγυημένων τιμών. Είναι χαρακτηριστικό ότι τον τελευταίο 1.5 χρόνο συνδέθηκαν μόλις 75 MW νέων οικιακών συστημάτων (αύξηση 25%) ενώ την ίδια περίοδο, η ισχύς των μεγαλύτερων φ/β συστημάτων αυξήθηκε κατά περίπου 80% (από 1238,4 σε 2212,6 MW). Θεωρούμε ότι ο ενεργειακός συμψηφισμός αποτελεί ελπίδα για αναστροφή αυτής της φθίνουσας κατάστασης στον τομέα των οικιακών φ/β συστημάτων.

Στα θετικά του υπό διαβούλευση σχεδίου ΥΑ είναι η πρόταση, ο συμψηφισμός της παραγόμενης με την απορροφούμενη από το δίκτυο ηλεκτρική ενέργεια να γίνεται σε ετήσια βάση και όχι ανά τετραμηνιαίο κύκλο καταμέτρησης, επιτρέποντας έτσι τον καλύτερο σχεδιασμό του συστήματος για την κάλυψη των αναγκών του αυτοπαραγωγού και την ελαχιστοποίηση της περίσσειας ενέργειας που εγχέεται στο δίκτυο, και για την οποία δεν προβλέπεται αποζημίωση του αυτοπαραγωγού. Θετική είναι επίσης η πρόταση του σχεδίου ΥΑ, ο αυτοπαραγωγός να χρεώνεται για τη χρήση του δικτύου μεταφοράς και διανομής, μόνο για το καθαρό ποσό της ενέργειας που απορροφά από το δίκτυο και όχι για αυτήν που παράγει από τα φωτοβολταϊκά πάνελ. Η σχετική διατύπωση ωστόσο της παραγράφου 5 του άρθρου 2 είναι ασαφής καθώς δεν διευκρινίζεται αν ο συμψηφισμός σε ετήσια βάση που γίνεται για τις χρεώσεις ενέργειας αφορά και τις αντίστοιχες χρεώσεις του δικτύου μεταφοράς και διανομής ή αν στις τελευταίες ο συμψηφισμός γίνεται μόνο σε τετραμηνιαία βάση.

Μειωμένη είναι όμως η ευελιξία του σχεδίου ΥΑ, πράγμα που περιορίζει τη δυνατότητα αξιοποίησης του υπάρχοντος κτηριακού αποθέματος για την εγκατάσταση μικρών φ/β συστημάτων. Πιο συγκεκριμένα, σε κάθε κοινόχρηστο χώρο επιτρέπεται η εγκατάσταση ενός και μόνο συστήματος, ενώ κάθε φωτοβολταϊκό σύστημα αντιστοιχίζεται αποκλειστικά και μόνο με έναν μετρητή κατανάλωσης. Πρακτικά λοιπόν, ενώ για παράδειγμα η επιφάνεια μιας κοινόχρηστης ταράτσας πολυκατοικίας θα μπορούσε να εξυπηρετήσει πολλά διαμερίσματα, κάτι τέτοιο δεν είναι εφικτό. Επίσης, το σχέδιο ΥΑ δεν επιτρέπει ούτε την αξιοποίηση διαθέσιμης επιφάνειας για εγκατάσταση φ/β που βρίσκεται μακριά από τον χώρο κατανάλωσης μέσω virtual metering. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε για παράδειγμα να διευκολύνει την αξιοποίηση του net metering από ιδιοκτήτες εξοχικών κατοικιών για την κάλυψη των αναγκών της πρώτης κατοικίας τους που βρίσκεται σε πολυκατοικία όπου η διαθέσιμη επιφάνεια για εγκατάσταση φ/β είναι είτε περιορισμένη, είτε κατελημμένη από άλλον ιδιοκτήτη.

Το πιο αρνητικό όμως στοιχείο του σχεδίου ΥΑ αποτελεί η επιβολή χρεώσεων Ειδικού Τέλους Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων (ETMEAP) και Υπηρεσιών Κοινής Ωφελείας (ΥΚΩ) για όλη την ενέργεια που καταναλώνουν οι αυτοπαραγωγοί στη διάρκεια του χρόνου, και όχι μόνο για αυτήν που απορροφούν από το δίκτυο.

Η χρέωση ETMEAP και για την παραγόμενη από τον ήλιο ηλεκτρική ενέργεια έρχεται σε αντίθεση με την κοινή λογική ακόμα και ετυμολογικά, καθώς αναγκάζει τον αυτοπαραγωγό να πληρώνει «Ειδικό Τέλος Μείωσης Εκπομπών Αερίων Ρύπων» για ηλεκτρική ενέργεια που δεν παράγει τέτοιους ρύπους. Αντίθετα, η αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας μειώνει ευθέως

την ανάγκη ηλεκτροπαραγωγής από ορυκτά καύσιμα, τα οποία προφανώς είναι υπεύθυνα για τις εκπομπές αερίων φαινομένου του θερμοκηπίου. Επίσης, το ειδικό αυτό τέλος θεσπίστηκε για να συμβάλει στη στήριξη των ΑΠΕ. Για πολλά χρόνια ένα μεγάλο μέρος του κατέληγε να επιδοτεί ορυκτά καύσιμα αντί για ΑΠΕ συμβάλλοντας καθοριστικά στην εκτίναξη του ελλείμματος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ του ΛΑΓΗΕ. Μετά τις πρόσφατες σχετικές ρυθμίσεις του νόμου 4254/2014 που ουσιαστικά επιμέρισαν το έλλειμμα μόνο ανάμεσα στις διάφορες τεχνολογίες ΑΠΕ αφήνοντας ανέγγιχτες τις μεγάλες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής από ορυκτά καύσιμα, έρχεται τώρα αυτό το σχέδιο ΥΑ να επιβαρύνει και πάλι, εμμέσως πλην σαφώς, τις ΑΠΕ και ειδικότερα τα μικρής κλίμακας φ/β. Μέσω αυτής της χρέωσης στους αυτοπαραγωγούς από οικιακά συστήματα φ/β οδηγούμαστε επίσης στην οξύμωρη κατάσταση μια κατηγορία παραγωγών ΑΠΕ να χρησιμοποιείται για να στηρίξει άλλες κατηγορίες παραγωγών ΑΠΕ δεδομένου ότι το ΕΤΜΕΑΡ αποτελεί έσοδο του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ του ΛΑΓΗΕ από τον οποίο πληρώνονται οι παραγωγοί ΑΠΕ (εκτός των αυτοπαραγωγών με net metering).

Ακόμα και στη Γερμανία όπου στις αρχές του 2014 θεσπίστηκε φόρος ιδιοκατανάλωσης για τα φ/β συστήματα ίσος με το 70% του αντίστοιχου Γερμανικού ΕΤΜΕΑΡ, τα μικρά οικιακά φ/β συστήματα ως 10 KW εξαιρέθηκαν από τη χρέωση αυτή, η οποία στην Ελλάδα σχεδιάζεται να συμπεριληφθεί και μάλιστα στο 100% του ΕΤΜΕΑΡ.

Επίσης λανθασμένη είναι η επιβολή χρεώσεων ΥΚΩ και για την παραγόμενη από τον ήλιο ηλεκτρική ενέργεια. Το συντριπτικά μεγαλύτερο τμήμα των χρεώσεων ΥΚΩ στη χώρα μας, καλύπτει τη διαφορά του κόστους ηλεκτροπαραγωγής ανάμεσα στα νησιά και το διασυνδεδεμένο δίκτυο, η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική εξαιτίας της χρήσης του πετρελαίου για την ηλεκτροδότηση του μη διασυνδεδεμένου συστήματος. Το 2013 οι πετρελαϊκές μονάδες της ΔΕΗ στα νησιά κάλυψαν το 81,75% της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας ενώ ο ρυθμός διείσδυσης των ΑΠΕ στο ενεργειακό μίγμα των νησιών είναι απελπιστικά αργός. Ως αποτέλεσμα οι Έλληνες πολίτες εν μέσω κρίσης εξακολουθούν να καταβάλλουν υπέρογκα ποσά για την ηλεκτροδότηση των νησιών. Στον πρόσφατο μάλιστα απολογισμό της ΡΑΕ φαίνεται ότι η επιβάρυνση ΥΚΩ για το μη διασυνδεδεμένο δίκτυο ήταν 784 εκ ευρώ για το 2012 και 771 εκ ευρώ για το 2013. Το μερίδιο των πολυτέκνων στις χρεώσεις ΥΚΩ ήταν μόλις 11,5 εκ ευρώ το 2012 και 10,9 εκ ευρώ το 2013, ενώ και η συμμετοχή του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου στις ΥΚΩ με 15,8 εκ ευρώ το 2012 και 37 εκ ευρώ το 2013 ήταν πολύ μικρή συγκριτικά με την επιβάρυνση από τη χρήση πετρελαίου για την ηλεκτροδότηση των νησιών.

Ενώ είναι λογικό όλοι οι πολίτες, ανεξαρτήτως τεχνολογίας ηλεκτροπαραγωγής, να συνεισφέρουν στην κάλυψη των εξόδων του Κοινωνικού Οικιακού Τιμολογίου και των πολυτέκνων (λιγότερο από 50 εκ ευρώ ετησίως), δεν είναι λογικό να απαιτείται από τον πολίτη που καλύπτει πρακτικά όλες του τις ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια αξιοποιώντας τον ήλιο, να συνεισφέρει στη διαιώνιση του πανάκριβου και ρυπογόνου μοντέλου ηλεκτροπαραγωγής από πετρέλαιο στο μη διασυνδεδεμένο δίκτυο (ετήσιας αξίας περίπου 800 εκ ευρώ). Ο παραλογισμός γίνεται εντονότερος στην περίπτωση του νησιώτη αυτοπαραγωγού που συνεισφέρει άμεσα στην απεξάρτηση από το πετρέλαιο και επομένως θα έπρεπε να του προσφέρονται ακόμα ισχυρότερα κίνητρα για την αύξηση της διείσδυσης των ΑΠΕ. Για τον ίδιο λόγο άλλωστε θα πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε το μειωμένο πλαφόν των 5KW για τα οικιακά φ/β συστήματα του μη διασυνδεδεμένου δικτύου (πλην Κρήτης), να γίνει το ίδιο όπως και στην υπόλοιπη Ελλάδα (10KW).

Οι χρεώσεις ΕΤΜΕΑΡ και ΥΚΩ αποτελούν ένα τμήμα της τάξης του 20-30% (ανάλογα με την κατανάλωση) του λογαριασμού ηλεκτρικού ρεύματος σήμερα. Είναι επομένως προφανές ότι η σχετική ρύθμιση που υπάρχει στο σχέδιο ΥΑ για αυτές τις χρεώσεις στην περίπτωση των αυτοπαραγωγών από οικιακά φωτοβολταϊκά, θα επηρεάζει το χρόνο απόσβεσης της αρχικής επένδυσης και το ποσό που θα κερδίζει ο καταναλωτής κατά τη διάρκεια της 25 ετούς σύμβασης. Οι υπολογισμοί μας δείχνουν ότι για μια ετήσια κατανάλωση 7.5 MWh (που θα

μπορούσε να αντιστοιχεί σε τετραμελή οικογένεια), η απόσβεση που προκύπτει από το σχέδιο ΥΑ είναι περίπου 10 χρόνια (για την Αθήνα), ενώ αν οι χρεώσεις ΥΚΩ και ΕΤΜΕΑΡ αφορούν μόνο την απορροφούμενη από το δίκτυο ενέργεια, η απόσβεση γίνεται 3 χρόνια νωρίτερα. Αν και οι αποσβέσεις είναι πιο αργές για μικρότερες ετήσιες καταναλώσεις, οι υπολογισμοί μας δείχνουν ότι το προτεινόμενο σχέδιο ΥΑ οδηγεί γενικά σε πιο αργές αποσβέσεις κατά 3-4 χρόνια. Επίσης, οι διαφορές μεταξύ των 2 σεναρίων στα κέρδη του αυτοπαραγωγού στο τέλος της 25ετούς σύμβασης μεγαλώνουν ιδιαίτερα στις μεγάλες ετήσιες καταναλώσεις (μεγαλύτερες από περίπου 9 MWh) καθώς η συνεισφορά των κλιμακωτών χρεώσεων ΥΚΩ στο λογαριασμό της ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες σε αυτήν την περιοχή καταναλώσεων βρίσκονται στην υψηλή κλίμακα, γίνεται ακόμα πιο σημαντική. Να σημειωθεί ότι όλοι οι υπολογισμοί έγιναν με τις ισχύουσες κλίμακες για τις χρεώσεις ΥΚΩ. Είναι προφανές ότι οι επερχόμενες μεγάλες αυξήσεις στις ΥΚΩ θα επιβαρύνουν τη σύγκριση ακόμα περισσότερο εις βάρος του Σχέδιου ΥΑ που επιβάλλει τη χρέωση ΥΚΩ και ΕΤΜΕΑΡ σε όλη την καταναλισκόμενη ενέργεια. Οι παραπάνω υπολογισμοί αποδεικνύουν ότι η χρέωση ΕΤΜΕΑΡ και ΥΚΩ μόνο για την ενέργεια που θα απορροφούν οι αυτοπαραγωγοί από το δίκτυο και όχι για αυτή που θα παράγουν από τον ήλιο, θα βελτιώσει καθοριστικά τα οικονομικά του net metering στην Ελλάδα.

Συμπερασματικά εκτιμούμε ότι πρέπει:

- Α) Να διορθωθεί το σημείο που αφορά στη χρέωση ΥΚΩ και ΕΤΜΕΑΡ ώστε να υπολογίζονται μόνο στην ενέργεια που απορροφάται από το δίκτυο και όχι στην συνολική.
- Β) Ο συμψηφισμός σε ετήσια βάση να αφορά όχι μόνο τις χρεώσεις ενέργειας αλλά και τις αντίστοιχες χρεώσεις δικτύου διανομής και μεταφοράς καθώς και τις λοιπές χρεώσεις.
- Γ) Να επιτραπεί ο ενεργειακός συμψηφισμός για τον ίδιο ιδιοκτήτη μεταξύ πρώτης και δεύτερης κατοικίας.
- Δ) Να επιτραπεί η αξιοποίηση κοινόχρηστων χώρων πολυκατοικιών για παραπάνω της μίας εγκατάστασης με το όριο των 10 KW να ισχύει για κάθε εγκατάσταση.

Τα παραπάνω μέτρα θα καταστήσουν το net metering πιο ελκυστικό για τους πολίτες και θα δημιουργήσουν σε πρώτη φάση μια υγιή αγορά για τα μικρά οικιακά συστήματα. Αργότερα, το όριο των 10 KW μπορεί να επεκταθεί ώστε να είναι σε θέση να εφαρμοστεί στις περιπτώσεις μεγαλύτερων επιχειρήσεων καθώς και να καλύψει αυξημένες ανάγκες ηλεκτρικής ενέργειας που θα προκύψουν από τη διείσδυση της ηλεκτροκίνησης στον τομέα των μεταφορών.

Νίκος Μάντζαρης
Υπεύθυνος Ενεργειακής και Κλιματικής Πολιτικής
WWF-Ελλάς
Τηλ. 210 331 4893
e-mail: n.mantzaris@wwf.gr